

R E S P V B L I C A
L V C E N S I S.

Nomen. Vicensis Respublica territorio fruitur satis amplio; quippe quæ ab occidente habet partim Genuenses, partim Tyrrhenum mare; à Septentrione Mutinæ Ducatum; ab oriente agrum Pistorii; & à Meridie Pisanum territorium. Metropolis Luca est, Romanorum quondam colonia, sic dicta Plinio, Antonino, Ptolemæo, aliisque scriptoribus antiquis. Deducta fuit colonia, quum Consules forent C. Claudius Pulcher & Ti. Sempronius Gracchus, anno ab urbe condita 157XXV, ante natum Iesum 157XXVIII. Ab urbe oppidani dicti sunt Lucenses. Apud Agathiam Græcum scriptorem lib. 1, vocantur λεγαναὶ. Meminit urbis hujus Cicero familiar. epist. lib 1, epist. 9, his verbis: Pompejus, quum nihil mihi ostendisset, se esse offendit, in Sardiniam & in Africam profectus est, eoque itinere Lucam ad Cæsarem venit. Ibi multa de mea sententia questus est Cæsar. Sane moleste id ferre Cæsarem, constabat. quod ego maxime ex meo fratre cognovi: quem in Sardinia Pompejus paucis post diebus, quam Luca discesserat, convenit. Causam nominis in diversum auctores trahunt: aliqui id acceptum ab scutis inauratis, quæ summis imposita urbibus turribus, splendore Solis illustrata valde lucebant. nonnulli, cum prius Aringa diceretur, postea Lucam à duce quodam insigni denominatam, ajunt. Cato auctor est, à Lukio Lucumone prius Lucomodiam, dein, euphonix gratia, Lucam vocatam: unde adhuc locus est juxta, conditoris ipsum nomen retinens. Alii, Lucum oppidum in ora fuisse olim ferunt, ejusque colonos Lucenses huc profectos, urbem, quam condiderant, à se Lucam dixisse. Præterea vero, & de nominis origine, & de urbis primordio, varia narrantur, quæ uti propinquæ fabulis, aut exigui omnino momenti, referre non putavimus operæ pretium: unamque Catonis sententiam, præ cæteris probamus, nimirum, auctorem Lucae, tam nominis, quam urbis, Lukium Lucumonem fuisse. Colonia deinde Romanorum deducta, post etiam à Desiderio Longobardorum rege aucta, murisque ex lapide quadrato cincta est. Iacet ad Aesarem siue Ausserem fluvium limosum nigrique coloris, & lentum, in planicie, non procul à collibus, ædificiis perhonesta. Gens lauta, prudens, ingeniosa, ut, quæ libertatem sibi diu sapientissime conservavit integrum, etsi finitimorum bellis Italia.

haud raro fuerit petita. Lucam Strabo memorat, hac sententia: Vrbs est ad montes Lunæ incumbens, ubi plerumque vicatim habitant: regio vitorum probitate floret, magnumque robur militare, magnum equitum multitudinem suppeditat, unde Romani bellicas manus accipere solebant. Livius etiam ejus memoriam usurpat sæpe, nominatim vero cum Annibalem in Ligures, Sempronium eodem tempore Lucam concessisse dicit. Frontinus T. Dominicum Calvinum Lucam in Liguribus obse-disse scribit: non solum natura loci ac operibus, sed etiam valido militum praesidio munitam. Mentionem Lucæ & Agathias fecit. Blondus in historiis tradit à Gothis possessam, mensibus senis oppugnasse Narsensem Eunuchum priusquam capere posset. A Facio Vberto in hanc sententiam describitur:

Incedentes vidimus orbe in modico
Turribus frequentem Lucam, instar nemoris
Et Prato Sercioque allui.
Lauta est tota, specieque jucunda,
Magisque foret, ni turparetur planctu,
Qui annis jam amplius quadraginta pectus illi
contraxit.
Vidi sanctam civitatem, & vultum sanctum,
Audiri que ut ad preces Fidriani
Sercus in latus se converterit.
Fui ad Galeram, ubi Pisanus
Florentium devicit, quum oppressus est
Ioannes Vicecomes belli praefectus.
Vrbs haec, qua de tibi loquor,
Aringa seu Fredia dicta creditur,
Illo tempore, quod antiquum estimatur.
Sed quoniam illuminata fide
Prius fuit, quam alia Tuscorum ulla,
Nomen immutatum, & Luca vocata.

Sic Facius, satis indicans postremis versibus, cum Lucam ait dictam, quod prima civitatum Tusciæ, fidei Christianæ lumen accepit, Strabonem, Catonem, Livium, Frontinum, aliosque veteres scriptores, qui Lucam sæpiissime nominarunt ante Christum Servatorem natum, se non vidisse. Luca quoque vocatur in mediterraneis à Ptolemæo. Postquam à Narsete, ut diximus, capta fuit, exin Imperatorum Constantinopolis opibus collapsis, principatum ejus Bonifacius occupavit, qui Beaticem Henrici Imperat. filiam habuit uxorem, & ex ea Mathildem filiam suscepit. Ea Godifredo marito superstes, hæresque in amplissimum imperium, & nominatim hujus urbis, successit, uti alibi erit dicendi locus. Deinde temporibus Honorii IV Pontificis Rom. suum jus & potestatum

*Imperium
Majorum
Eres gestæ.*

Aaaa

tem